

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

840

Vragen van de leden **Jan Jacob van Dijk** en **Aasted Madsen-van Stiphout** (beiden CDA) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het recht op studiefinanciering voor hbo-studenten die afstromen naar mbo*. (Ingezonden 6 november 2009)

1

Bent u op de hoogte van het feit dat hbo-studenten soms noodgedwongen moeten besluiten hun opleiding op mbo-niveau af te ronden?

2

Is het waar dat een student die binnen 47 maanden na eerste toekenning van de studiefinanciering de overstap maakt van een hbo- naar een mbo-opleiding alleen recht heeft op de basisbeurs voor een mbo-opleiding over de periode dat daadwerkelijk onderwijs wordt gevolgd aan een mbo-opleiding?

3

Vindt u het rechtvaardig dat een student die na drie jaren overstapt van hbo naar mbo de prestatiebeurs hbo volledig moet terugbetalen en alleen recht op studiefinanciering bestaat voor dat ene jaar mbo? Waarom?

4

Vindt u het niet rechtvaardiger om in die gevallen het fictieve bedrag aan

studiefinanciering mbo voor de leerjaren dat de student nog ingeschreven was bij een hbo-instelling, in mindering te brengen op de studieschuld hbo? Waarom?

5

Ben u bereid om de wet- en regelgeving zo aan te passen zodat een student die via hbo een mbo-opleiding afrondt binnen vier jaren ook vier jaren recht heeft op studiefinanciering, zeker als in ogenschouw genomen wordt dat er nauwelijks verschillen zijn in de hoogte van de studiefinanciering voor hbo en mbo?

6

Kunt u deze vragen beantwoorden vóór de behandeling van de begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap?

Antwoord

Antwoord van minister **Plasterk** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 1 december 2009)

1

Mijn beleid is erop gericht dat een student met de vereiste vooropleiding een hbo-opleiding die past bij zijn interesse en profiel succesvol moet kunnen afronden. Studenten krijgen in het eerste jaar van hun studie de gelegenheid om vast te stellen of de opleiding bij hen past. Als blijkt dat de opleiding voor hen te hoog gegrepen is of niet

aansluit bij hun belangstelling, dan kunnen zij zonder prestatiebeursschuld uitstromen vóór 1 februari van hun eerste studiejaar (of, als zij instromen op 1 februari, vóór 1 september). De instelling kan bovendien in het eerste jaar een bindend studie-advies afgeven aan studenten die onvoldoende studieresultaten behalen. Het kan inderdaad voorkomen dat er desondanks studenten zijn die in een latere fase van hun studie alsnog naar het mbo afstromen. Dit vind ik geen gewenste situatie en zou wat mij betreft zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Hiervoor heeft de student zelf een verantwoordelijkheid, evenals de instelling.

2

In uw vraag suggereert u dat studiefinanciering aanspraken voor een mbo- en een hbo-opleiding één op één aan elkaar zijn gekoppeld. Dit is niet het geval. Het gaat om gescheiden rechten. Een deelnemer aan een mbo-opleiding op niveau 3 of 4 krijgt studiefinanciering in de vorm van een prestatiebeurs voor het volgen van deze opleiding (maximaal 48 maanden), waarna hij nog 3 jaar leenrecht kan uitoefenen. Hij kan deze niet inzetten voor het volgen van een hbo-opleiding of vice versa. Daar staat tegenover dat een deelnemer na afronding van zijn mbo-opleiding een hbo-opleiding kan gaan volgen, waarbij hij opnieuw volledige

studiefinancieringsaanspraak voor die hbo-opleiding heeft. Studiefinancieringsaanspraak voor een mbo-opleiding ná het genieten van studiefinanciering voor een hbo-opleiding is ook mogelijk, tenzij reeds vier jaren studiefinanciering voor het volgen van die hbo-opleiding zijn verbruikt (zie artikel 2.16, tweede lid, van de Wet studiefinanciering 2000). Met dit artikel wordt een prikkel tot strategisch gedrag voorkomen en wordt gestimuleerd dat de student zijn hbo-opleiding afrondt dan wel dat hij tijdig switcht naar een opleiding die wel passend is. Dit betekent dat een student die na 47 maanden gebruikmaking van studiefinanciering voor een hbo-opleiding afstroomt naar een mbo-opleiding, opnieuw volledige studiefinancieringsaanspraak heeft voor de mbo-opleiding. Dat neemt niet weg dat de 47 maanden prestatiebeurs die zijn ontvangen voor de hbo-opleiding, bij het niet voldoen aan de prestatie-eis (het behalen van een diploma voor een hbo-opleiding) binnen 10 jaar, worden omgezet in een lening. Studenten hebben 10 jaar de tijd om hun hbo-diploma te halen. Een studerende die afstroomt naar het mbo en daar een diploma haalt, heeft dus nog enkele jaren de tijd om alsnog zijn hbo-opleiding succesvol af te ronden. Dat kan ook een deeltijdopleiding zijn of een andere opleiding dan de oorspronkelijke. De genoten maanden prestatiebeurs voor de hbo-opleiding worden dan alsnog omgezet in een gift. In uitzonderlijke gevallen kan de IB-Groep de wet buiten toepassing laten via de hardheidsclausule. Meestal gaat het dan om situaties waarin iemand door ziekte of een ongeval zijn studie niet kan afmaken. In ieder geval gaat het altijd om situaties waarin iemand buiten zijn of haar schuld om door overmacht niet in staat was om een studie af te ronden.

3
Zie het antwoord op vraag 2.

4
Ik ben hiervan geen voorstander. Het lokt strategisch gedrag uit en is administratief ingewikkeld. Voor studerenden die buiten hun schuld om de hbo-opleiding niet hebben kunnen afronden, bestaat een vangnet. Bovendien is mijn beleid

erop gericht studerenden te stimuleren zo snel mogelijk naar de juiste opleiding over te stappen als blijkt dat zij niet op hun plek zitten.

5
Zie mijn antwoorden bij de vragen 2 en 4.

6
De begrotingsbehandeling heeft inmiddels plaatsgevonden.